

International Migration Outlook: SOPEMI 2009

Summary in Danish

International Migration Outlook: SOPEMI 2009

Sammendrag på dansk

- Migration til OECD-lande er steget voldsomt i løbet af de sidste to årtier og i de seneste år er arbejdsmigration steget signifikant.
- Denne publikation undersøger først den økonomiske krise og dens indvirkning på international migration, beskriver hvordan strømninger og migrationspolitik for nylig er blevet påvirket af krisen og analyser den forudsete indvirkning på mellemlang og lang sigt.
- Dernæst vender den tilbage til forvaltningen af arbejdsmigration af både højt kvalificerede og mindre kvalificerede arbejdstagere. Den undersøger, hvordan landene burde forberede sig nu til den fremtidige efterspørgsel på arbejdsmarkedet og hvordan man bedst omdirigerer illegal migration til autoriserede kanaler.
- Der gives et dynamisk link (StatLink) for hver tabel og grafisk fremstilling. Det fører læseren over til en webside, hvor de tilsvarende data er tilgængelige i Excel® format. Læserne er også velkomne til at besøge www.oecd.org/els/migrations/pmi, hvor country notes, trendanalyser og et statistisk bilag vil være tilgængelige fra og med oktober 2009.

Indledning

Med færre unge der starter på arbejdsmarkedet og babyboomere der går af på pension, har mange OECD-lande set efter arbejdsmigration som hjælp til at udfylde den forventede mangel på arbejdsudbud i de kommende årtier. I 2015 vil de personer, der går af på pension i OECD-landene, overstige i antal de grupper der starter i arbejdslivet, og dette fænomen vil fortsætte i mange år fremover. Skønt international migration ikke er den eneste måde at takle manglende arbejdskraft på – teknologi, outsourcing og større mobilisering af landets eget arbejdsudbud er andre muligheder – kan den spille en vigtig rolle ved at tilfredsstille behov i visse erhverv og i visse lande.

Indtil videre har den økonomiske krise dog ændret billedet betydeligt og skabt en pause i presset på arbejdsmarkedet. Nettomigration har haft tendens til at falde under tidligere økonomiske nedture, fordi arbejdsgiverne havde brug færre arbejdere, fordi der var færre jobmuligheder til at tiltrække immigranter og fordi regeringerne selv ændrede politikker for at reducere antallet af tilrejsende, f.eks. ved at sætte lavere numeriske grænser for arbejdsmigration, hvor sådanne grænser fandtes, eller ved at fjerne visse erhverv fra listerne over mangel på arbejdskraft.

Den nuværende krise er ingen undtagelse. Den har allerede haft uheldige virkninger på forholdene på arbejdsmarkedet helt generelt i OECD-landene ved at dæmpe arbejdsmigrationsbevægelser, men også ved at trække de fleste af de fremskridt på arbejdsmarkedet tilbage, som immigranterne havde opnået i de seneste år.

De lande, hvor krisen ramte først, viser en stor forøgelse af immigranternes arbejdsløshedsgrad og en nedsættelse af deres ansættelsesgrad både i absolutte og relative tal i forhold til de indfødte. Immigranter har tendens til at være hårdere ramt end indfødte arbejdere under en økonomisk nedtur af flere årsager, blandt andet fordi de er overrepræsenteret i cyklisk følsomme sektorer, fordi de har mindre sikre kontraktlige aftaler og fordi de er genstand for selektiv ansættelse og afskedigelse. Desuden forekommer både immigranter, som ankommer, og immigranter, der mister deres job under den økonomiske nedtur, at have særlige vanskeligheder ved at blive optaget eller genoptaget blandt de ansattes rækker på et stabilt grundlag. For første gang i mange år er procenten af ansatte immigranter i USA faldet ned under det tilsvarende tal for indfødte.

Regeringerne skal være årvågne for at sikre, at resultatet af en forringelse af immigranternes situation på arbejdsmarkedet ikke trækker veksler på muligheden for yderligere migration, når væksten vender tilbage. Det er nødvendigt at opretholde integrationsprogrammer, styrke anti-diskriminationsforanstaltninger og

lade immigranter nyde gavn af aktive arbejdsmarkedspolitikker for arbejdsløse på lige fod med indfødte.

Behovet for at varetage arbejdsmigrationsbevægelser mere generelt forsvinder ikke som et resultat af nedturen. Nogle mangler vedvarer og der kan forventes en tilbagevenden af højere strømninger med genopsvinget. Dem vil man kun kunne forvalte, hvis landene fastholder et omfattende langsigtet perspektiv. Det er nødvendigt at udvikle politikker, som sikrer at migration reagerer godt på arbejdsbehov, som bestræber sig på at reducere illegale bevægelser og som opmuntrer en bedre langsigtet integration af immigranter og deres børn.

I de seneste årtier har de fleste regeringer favoriseret en migration af højtuddannede arbejdstagere ved at indføre foranstaltninger, som gjorde højtuddannede migranternes ansættelse og ophold lettere, men de har brug for at anerkende, at der også er efterspørgsel efter mindre uddannede migranter i visse erhverv og sektorer. Det er et politisk valg, om man vil tillade sådanne migranter, og dette valg skal vurderes i lyset af omkostninger og fordele for bestemmelseslandet. I praksis har de fleste lande også overvejet at åbne kanaler for migration til jobs, som kræver mindre uddannelse. Der er en voksende anerkendelse af, at det kan skabe god grobund for ulovlig migration at tilbyde begrænsede muligheder for lovlig adgang til jobs med lav uddannelse, samtidig med at der er en stærk efterspørgsel efter sådanne jobs, og at det kan være vanskeligt og dyrt at gennemtvinge en sådan politik.

Blandt de lande, der er villige til at opretholde migration til jobs med lav uddannelse, foretrækker mange at forvalte migration af lavtuddannet arbejdskraft gennem organiserede midlertidige migrationsprogrammer. Men midlertidig migration giver kun økonomisk mening, når arbejdsbehovet virkelig er midlertidigt. Det kan være vanskeligt og dyrt at sikre, at migrationen forbliver midlertidig, hvis arbejdsbehovet er permanent. Både immigranter og arbejdsgivere har i så fald interesse i at opretholde ansættelsesforholdet.

OECD-landene har brug for at indføre arbejdsmigrationssystemer, som opstiller behov for alle færdighedsniveauer og som er drevet af efterspørgslen. Sådanne systemer har brug for at omfatte incitament for både arbejdsgivere og immigranter til at følge reglerne samt sikkerhedsforanstaltninger for at beskytte både immigranter og indfødte arbejdere. Det er nødvendigt at indføre formelle ansættelsesrammer for jobs til lavtuddannet arbejdskraft, hvis en lovlig adgang skal have nogen som helst chance for at konkurrere med de uformelle ansigt til ansigt metoder, som bruges nu af arbejdsgivere og illegale migranter. Migrationsprogrammer skal således:

- Identificere arbejdsmarkedets behov;
- Oprette formelle ansættelseskanaler for migration af lavtuddannet arbejdskraft;
- Udstede et tilstrækkeligt antal visa og behandle dem

hurtigt;

- Give effektive måder at kontrollere opholds- og immigrationsstatus på;
- Gennemføre effektiv grænsekontrol og fremgangsmåder for overvågning af arbejdspladser.

Hvis der indføres sådanne systemer, bør der være en lav tolerance for ansættelse af illegale migranter med effektive midler til overvågning og bøder for arbejdsgivere, som bryder reglerne.

Migration af højtuddannede arbejdstagere har ændret sig i de seneste årtier fra en verden, hvor bevægelserne i stor udstrækning fandt sted inden for OECD-landene til en verden, hvor størstedelen af immigranterne stammer fra tredjelande og har kvalifikationer og arbejds erfaringer, som ofte er undervurderede af arbejdsgiverne. Det kan resultere i spild af menneskelige ressourcer og føre til frustrationer, hvis immigranternes forventninger ikke opfyldes, hvad angår værdsættelse af deres kvalifikationer og erfaring. Mange af de mindre favorable udfald vedkommer dog situationer, hvor immigranter er kommet uden jobs og uden altid at have vurderet deres perspektiver nøjagtigt i modtagerlandet før deres ankomst.

Hvis man vil rette op på asymmetrien mellem uddannede immigranternes forventninger og deres eventuelle resultater på arbejdsmarkedet, ville det være mest fornuftigt at reducere sandsynligheden for at den opstår ved at tage passende forholdsregler opstrøms, før immigranterne ankommer. Det betyder i praksis at:

- Favorisere potentielle immigranter med forudgående jobtilbud;
- Vurdere sprogfærdigheder og kvalifikationer før indrejsetilladelse;
- Indføre, hvor det er passende, mere omfattende vurderinger og certificeringsprocedurer for udenlandske kvalifikationer og arbejds erfaringer.

Ved ansættelse af internationale studenter som gennemfører deres studier i landet, sikrer man, at immigranterne kommer ind på arbejdsmarkedet med de nødvendige og anerkendte kvalifikationer. En forøgelse af optagelsen af internationale studenter kan skabe en ny pulje af potentielle immigranter med hjemlige kvalifikationer, hvor man kan ansætte med mindre risici for uønskede virkninger på hjemlandene, fordi uddannelsesudgifterne delvist varetages af de modtagende lande eller af migranterne selv, i modsætning til en ansættelse blandt rækkerne af kvalificerede arbejdere i udlandet.

OECD-landene har brug for at integrere immigranterne og især deres børn bedre. Selv om arbejdsmigranter har arbejde, når de ankommer, er det ingen garanti for langsigtet ansættelighed, især for

mindre veluddannede arbejdere. Det er især tilfældet under den nuværende nedtur, eftersom immigranterne er generelt hårdere ramt under ugunstige økonomiske forhold. Der er behov for politikker, som kan takle immigrationssamfundenes geografiske og sociale isolation, som er en hæmsko for indlæring af sprog og adgang til arbejdsgivere og arbejdsmuligheder. Det er nødvendigt at styrke foranstaltninger for at fremhjelpe tidlig udsættelse for modtagerlandets sprog og børnehaveklasse for immigranbørn.

Rigtigt håndteret kan arbejdsmigration være en fordel for modtagerlandene, og den kan også give betydelige fordele til hjemlandene. Pengesendelser forbedrer betydeligt velstanden hos dem, der modtager dem. En signifikant del bruges til investeringer i sundhed og uddannelse, hvilket øger den menneskelige kapital i hjemlandene og fremhjælper potentiel vækst. Immigranternes hjemkomst til hjemlandene kan være forbundet med overførsel af viden og teknologi og investeringer i forretningsaktiviteter.

Men fremtidsudsigterne skal fastholdes i perspektivet. Antallet af arbejdsmigranter forventes ikke at være stort i forhold til de fleste hjemlandes befolkninger. Lande med en høj proportion af migranter vil især drage fordel heraf.

OECD-landene kan bidrage ved at favorisere kontakter med diasporaer, fjerne hæmsko for hjemkomst såsom tab eller manglende bæredygtighed af pensionsbidrag eller tab af opholdsret på grund af midlertidigt fravær og ved at reducere barrierer for højtuddannede personers mobilitet i forbindelse med midlertidige stillinger.

© OECD 2009

Dette sammendrag er ikke en officiel OECD oversættelse.

Reproduktion af dette sammendrag er kun tilladt på betingelse af, at OECD copyright og titel på den originale publikation nævnes.

Sammendrag på flere sprog er oversatte uddrag af OECD publikationer, der oprindeligt blev publiceret på engelsk og fransk..

De er gratis tilgængelige på OECD Online Bookshop www.oecd.org/bookshop/

For yderligere oplysninger kan man kontakte afdelingen OECD Rettigheder og Oversættelser, Direktoratet for Offentlige Anliggender og Kommunikation på: rights@oecd.org eller pr. fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Besøg vores website www.oecd.org/rights/

